

מסורת הש"ס

(א) שנת קכ"ב: (ב) ו'זל לבסוף, (ג) ז"ק מ"ד, (ד) מהש"ק מ"ו ועיין, ז"ק, (ה) [לשון] (ו)ויקרא פרשה יצ, (ז) דמ"ח בנחמלות, ז"ק, (ח) ירי ז"ק לא קמ"ל וקסבר (ט) קריעה, ז"ק, (י) ונ"ע חסד' שנת קד: ד"ה התם, (יא)ול' ז"ל המנחה, (ל) ע"י בספר קרבן מהלך פ' ויקרא דף עו ע"ג מ"ש בזה, (מ) דקברא, ז"ק.

—

תורה אור השלם

- כל המנחה אשר תקריבו לך לא תעשה חקני כי כל שאר וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה לך;

—

הגהות הב"ח

- רש"י ד"ה אשר תקריבו דמשמע:

—

מוסף רש"י

הקודה כל שהוא חייב. טוק ען וא אכן בסול' שנת קכ"ב. לרבות לחם הפנים לחימוץ. ללאהס' שלג יתמלו פסחים כז.

—

רבינו גרשום

כמעשה צלי שבת דאילו אוחיב שפודא דבשראי בתורא בשבתא אע"ג דלא אפיך ביה חייב דמיבישל ממילא הכא נמי גבי עיסא מחייב: ואם ניצלה בו. צליה גמורה כגרוגרת בקוקא א' [חייב]: דחזו לצירוף. דאי הוי ביחד הוה עייל ביה אוריא: לככא דאקלידא. טו של מפתח של עץ שמקבין בו נבכ כל שהוא ומכניסין בו עץ קטן כעין שן: מנחת נסכים מי פירות הן שהן נבללות בשמן והיאך יכול לחמשה:

כל המנחות באות מצה

אירכ לפלוגי בין הפך ללל הפך כגון כזה"ג כדמפרש לקמן דאי לא הפך הוה בשיל מלד אחד אצל גבי חימוץ ליכא לפלוגי: **אילמא דכי לא הפך ביה לא בשיל פשיטא**. דלל הפך פטור דהא לא נללה ולא מירי עבד: **מאכל בן דרוסאי**. שלש הוה מזבשל: **קמ"ז**. הא דקמני לא הפך פטור אע"ג דבשיל מלד אחד כמאכל בן דרוסאי לאו כלום הוא: **ואם נללה בו מלד אחד כגרוגרת**. גליה גמורה חייב אפילו כי לא הפך: **קודם**. חור כל שהוא במקדח בשנת חייב: **דחזו לנרף**. כמו שעושין נגרינ' כשצירינן לחור ו' אחד קודמין שלשה קטנים זה בצד זה וממזרים אותן: **לבכא דאקלידא**. לשון (א) של מפתח שראשו חד ו' ותומכן בתוך המיזה ופותח ויטעל: **אלא קומץ**. שלג יטול קומץ לצדו ויתמיטנו: **מנחה מנין**. שלג יחמין כל המנחה יחד קודם קמניה: **שאר מנחות מנין**. דהאי קרא במנחת מרחשת כמי: **פסולה**. כגון שיטאת או נטמאת: **וחור וסימלה**. כלומר גמר מעשה חימוצה ה' שאפסה: **מהו**. מי מיחייב משום מחמץ אחר מחמץ או לא: **או דלמא כיון דחימלה לא מהני** (א) ליה כה **פסול יולא**. דלאו קדושה גמורה היא ואין צה אלא פסול חימוץ וחייב כשאר מחמץ אחר מחמץ: **חימלה**. לקומץ: **כראשו של מנחה מהו אשר תקריבו**. משמע כל זמן שמחוסרת הקרבה עבר עליה אצל לאחר הקרבה לא: **מחוסר הקטרה**. לימנה על האש: **והשפא דנפקא לן מכל המנחה**. דלפילו כשהקומץ ו' מעורבצת חייב עלי: **אשר תקריבו**. (ב) (א) משמע דלקומץ לחודיה קאזי למה לי: **לרבות מנחת נסכים לחימוץ**. שאס חמלה חייב יב'. משום דהאי קרא גבי שאר מנחות ששיריהן נאכלין כמיז אינטריך לרביייהו להני וה"ג תינח לה במורת כהנים (א) אין לי צלל תעשה חמץ אלא במנחה ששיריה נאכלין מנחות שאין שיריהן נאכלין מנין ת"ל כל המנחה וגו' להציא מנחת נסכים קאזי לחם הפנים לא לקי עליה דקסבר מדת יבש לא נתקדשה ומר מרזי לחם הפנים ו' דלא חימא צנקמלות (ג) אמר רחמנא שמהן קרב למנח אצל האי דלא קרב מיניה (ד) אל (ו') קסבר מדת יבש נתקדשה אצל מנחת נסכים לא לקי: ומי

ז' ליה מכל המנחה אשר לברתניא אשר תקריבו לרבות מנחת נסכים לחימוץ דברי רבי יוסי הגלילי רבי עקיבא אומר לרבות י'לחם הפנים לחימוץ מנחת נ'נסכים מי פירות הם

דהאי קרא גבי שאר מנחות ששיריהן נאכלין נאכלין מנין ת"ל כל המנחה להציא לחם הפנים דברי רבי יוסי הגלילי כו' ויותר היה נראה לומר דלקך כריך ריבוי ללחם הפנים ומנחת נסכים משום דמנחת נסכים אינה צאה בגלל עצמה ולחם הפנים אין מהן לאישים אצל שאר מנחות צאות בגלל עצמן ויש מהן לאישים ועם זה אשכחן לקמן (דף ס:) גבי הבשה דמרזי ר"ש שאר מנחות להבשה מאת המנחה וממעט שמי הלחם ולחם הפנים מדכתיב מאלה ומנחת נסכים מדכתיב והקריבה ומיהו תימיה דמשמע התם דאי לא מיעוטא הוו מיתרזי להבשה מאת המנחה ומאי שגא לחימוץ דלא מיתרבו מכל המנחה הא חימוץ והגשה מרזייהו בחד פרשתא כתיבי במנחת מרחשת (ויקרא ז) ויותר היה לרבות מכל המנחה טפי מאת המנחה ועוד קשה דהכא איתרבו מכל המנחה מנחת העומר ומנחת סוטה והתם לא איתרבו מאת המנחה אלא צעי התם קרא לרביזי דמרצה מנחת העומר להגשה מוהבצאת ומנחת סוטה מן והקריב ומיהו צוה אין תימיה (א) בסבדא דכל מרצה טפי מאת אצל זה ודאי תימיה דהוי אפכה הכא מהתם דמכל המנחה מרצה מנחת העומר ומנחת סוטה ואילו מנחת נסכים ולחם הפנים לא מתרביא והתם מרזינן מאת המנחה לחם הפנים ומנחת נסכים ואילו מנחת העומר ומנחת סוטה לא מרזינן: **בַּמִּנְחָה נִסְכִּים מִי פִּירוֹת הֵן**. ושאר מנחות ידוע דמנגלין צמים דשמנן מועט וצענין זה אי אפשר לגצל אצל מנחת נסכים

ואם נצצה בו כגרוגרת זרכו לגמרי יותר מקובות. לא דמי להוציא בפרק המוציא יין (שנת דף פ.)

—

אמר רבי יוחנן הגיח בשר על גבי גחלים היפך בו חייב לא היפך בו פטור אמר רבא מאי חייב נמי דקאמר כמעשה צלי של שבת גופא אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן הגיח בשר על גבי גחלים היפך בו חייב לא היפך בו פטור היכי דמי אילמא דאי לא היפך ביה לא בשיל פשיטא אלא דאי לא מהפייב (א) ליה נמי הוה בשיל אבאי דאי לא מוחייב לא צריכא א"דאי לא היפך ביה הוה בשיל מצד אחד כמאכל בן דרוסאי וכי מהפייך ביה בשיל משני צדדין כמאכל בן דרוסאי וקמ"ל דכל מצד אחד כמאכל בן דרוסאי לא כלום הוא אמר רבא ואם נצלה בו כגרוגרת (א) מצד אחד במקום אחד חייב א"ל רבינא לרב אשי במקום אחד אין בשנים או ג' מקומות או (ב)והתנן ב'הקודה כל שהוא חייב היכי דמי אילמא במקום אחד כל שהוא למאי חזי אלא לאו בשנים או שלשה מקומות דחזו לצירוף לא לעולם במקום אחד דחזו ללבא דאקלידא ואיכא דאמרי אמר רבא אפילו בשנים וג' מקומות אמר ליה רבינא לרב אשי אף אנן נמי תנינא הקודה כל שהוא חייב היכי דמי אילמא במקום אחד כל שהוא למאי חזי אלא לאו בשנים ושלשה מקומות דחזו לצירוף לא לעולם במקום אחד דחזו ללבא דאקלידא תנו רבנן אילו נאמר י'אשר תקריבו לה' לא תעשה חמץ הייתי אומר אין לי (א) (א)לא בלא תעשה חמץ אלא קומץ בלבד מנחה מנין ת"ל מנחה שאר מנחות מנין ת"ל י'כל המנחה אשר תקריבו לה' כשרה ולא פסולה מכאן אמרו ב'המחמין את הכשירה חייב ואת הפסולה פטור בעי רב פפא ד'חימצה ויצאת וחזימצה מהו כיון דיצאת איפסילה לה ביוצא וכי הדר מחמין לה לא מוחייב עלה משום מחמין אחר מחמין או דילמא כיון דחימצה פסול יוצא לא מהני ביה וכי הדר מחמין לה מיחייב עלה משום מחמין אחר מחמין תיקו בעי רב מרי חימצה ה'בראשו של מזבח מהו אשר תקריבו אמר רחמנא והא אקרבה או דלמא מחוסר הקטרה כמחוסר מעשה דמי תיקו: והשתא דנפקא תקריבו (א) (ב) (לה') למה לי מיעבי ליה (א) דלינה מנחת נסכים לחימוץ דברי רבי יוסי הגלילי

דהאי קרא גבי שאר מנחות ששיריהן נאכלין נאכלין מנין ת"ל כל המנחה להציא לחם הפנים דברי רבי יוסי הגלילי כו' ויותר היה נראה לומר דלקך כריך ריבוי ללחם הפנים ומנחת נסכים משום דמנחת נסכים אינה צאה בגלל עצמה ולחם הפנים אין מהן לאישים אצל שאר מנחות צאות בגלל עצמן ויש מהן לאישים ועם זה אשכחן לקמן (דף ס:) גבי הבשה דמרזי ר"ש שאר מנחות להבשה מאת המנחה וממעט שמי הלחם ולחם הפנים מדכתיב מאלה ומנחת נסכים מדכתיב והקריבה ומיהו תימיה דמשמע התם דאי לא מיעוטא הוו מיתרזי להבשה מאת המנחה ומאי שגא לחימוץ דלא מיתרבו מכל המנחה הא חימוץ והגשה מרזייהו בחד פרשתא כתיבי במנחת מרחשת (ויקרא ז) ויותר היה לרבות מכל המנחה טפי מאת המנחה ועוד קשה דהכא איתרבו מכל המנחה מנחת העומר ומנחת סוטה והתם לא איתרבו מאת המנחה אלא צעי התם קרא לרביזי דמרצה מנחת העומר להגשה מוהבצאת ומנחת סוטה מן והקריב ומיהו צוה אין תימיה (א) בסבדא דכל מרצה טפי מאת אצל זה ודאי תימיה דהוי אפכה הכא מהתם דמכל המנחה מרצה מנחת העומר ומנחת סוטה ואילו מנחת נסכים ולחם הפנים לא מתרביא והתם מרזינן מאת המנחה לחם הפנים ומנחת נסכים ואילו מנחת העומר ומנחת סוטה לא מרזינן: **בַּמִּנְחָה נִסְכִּים מִי פִּירוֹת הֵן**. ושאר מנחות ידוע דמנגלין צמים דשמנן מועט וצענין זה אי אפשר לגצל אצל מנחת נסכים

פרק חמישי מנחות

נו.

במקום אחד. פירוש גליה גמורה כל ממאכל בן דרוסאי: **בשנים** ושלישה חצי גרוגרת וחזר והוציא חצי גרוגרת והתם טעמא כדאיתא בסוף הצונה (שם דף קד:) מחוסר (א) קליפה לאו כמחוסר מעשה דמי אצל הכא אין דרך גישול צנך ומחוסר נמי חמיסה וקריעה ('): **בַּמִּנְחָה מִנִּין**. דמחלקס לא נפקא לן אלא שריים שאחר קמיה והכא קודם קמיה: **שאר מנחות** מנין ת"ז כ' המנחה. ואפי' למאן דלא דריש כל הכא מודה דפשטיה דקרא הוא: **אשר תקריבו** צמה

א'. תימיה הוא: **אשר** אינטריך למחמץ בראשו של מזבח דפטור כדאמרן או לכל הפחות אחר שהוצת האור ברזיו דאשר תקריבו אמר רחמנא והא איקרבא: **לרִבּוֹת**. מנחת נסכים ד'חימוץ ד'רבות א'חם הפנים ד'חימוין. מאן דמרזי מנחת נסכים לא מרזי לחם הפנים דקסבר מדת יבש לא נתקדשה ולית צה קדושת היגוף עד לאחר אפייה אצל מאן דמרזי לחם הפנים מודה במנחת נסכים ואי' ולמה לי אשר תקריבו לרבות תיהוי צכלל כל המנחות (א) וכי מימא דלא משמע אלא אותן הכמוצים בפרשה הא אמרינן לעיל בהקומץ רבה (דף כא:) גבי כל מנחת כהן כליל תהיה דמשמע עומר וסמי הלחם דקדאמר התם שהכהנים דורשים מקרא זה לעצמם וכי תימא משום דהתם לא כתיב אלא מנחת חגיגתין ועל כרחין אמא לרזיו כל מנחות אכתי הא על כרחין מרזינן כמה מנחות שאין כמנחות שם בפרשה דמשמע דכולהו צכלל מנחה כגון מנחת חוטא ומנחת כהנים חוץ מהקן מנחת נסכים ולחם הפנים וקוטרסם פי' דלא מתרזי מכל המנחה משום דלא דמו לשאר מנחות דצעו שמן ולבונה ומנחת נסכים לא צעיא לצונה ולחם הפנים לא צעיא שמן ולפי טעם זה כ"ש דמנחת חוטא ומנחת קנאות לא הוו צכלל דלא צעו לא שמן ולא לצונה (א) ותימנה דהוה ליה לאשמועינן רבותא ולימא לרבות מנחת חוטא ומנחת קנאות לחימוץ וכ"ש מנחת נסכים ושמה גהוה אע"ג דאין צהם שמן ולבונה כיון דנקמלות מיתרבו מכל המנחה דדמו טפי לאותם הכמנחות שס דקרינא ביה חלקס לא מאפה חמץ אצל מנחת נסכים אינה נקמלת ומנחת כהנים אע"ג דאינה נקמלת כיון דלית צה שמן ולבונה דמיא להו טפי (א) ויש פירושים מרש"י שכחזו בהן משום

דעשה חמץ אלא מנחות ששיריהן נאכלין נאכלין מנין ת"ל כל המנחה להציא לחם הפנים דברי רבי יוסי הגלילי כו' ויותר היה נראה לומר דלקך כריך ריבוי ללחם הפנים ומנחת נסכים משום דמנחת נסכים אינה צאה בגלל עצמה ולחם הפנים אין מהן לאישים אצל שאר מנחות צאות בגלל עצמן ויש מהן לאישים ועם זה אשכחן לקמן (דף ס:) גבי הבשה דמרזי ר"ש שאר מנחות להבשה מאת המנחה וממעט שמי הלחם ולחם הפנים מדכתיב מאלה ומנחת נסכים מדכתיב והקריבה ומיהו תימיה דמשמע התם דאי לא מיעוטא הוו מיתרזי להבשה מאת המנחה ומאי שגא לחימוץ דלא מיתרבו מכל המנחה הא חימוץ והגשה מרזייהו בחד פרשתא כתיבי במנחת מרחשת (ויקרא ז) ויותר היה לרבות מכל המנחה טפי מאת המנחה ועוד קשה דהכא איתרבו מכל המנחה מנחת העומר ומנחת סוטה והתם לא איתרבו מאת המנחה אלא צעי התם קרא לרביזי דמרצה מנחת העומר להגשה מוהבצאת ומנחת סוטה מן והקריב ומיהו צוה אין תימיה (א) בסבדא דכל מרצה טפי מאת אצל זה ודאי תימיה דהוי אפכה הכא מהתם דמכל המנחה מרצה מנחת העומר ומנחת סוטה ואילו מנחת נסכים ולחם הפנים לא מתרביא והתם מרזינן מאת המנחה לחם הפנים ומנחת נסכים ואילו מנחת העומר ומנחת סוטה לא מרזינן: **בַּמִּנְחָה נִסְכִּים מִי פִּירוֹת הֵן**. ושאר מנחות ידוע דמנגלין צמים דשמנן מועט וצענין זה אי אפשר לגצל אצל מנחת נסכים

ומי

עין משפט

נר מצוה

ל א מיי פ"ט מהלכות שבת הלכה ה':

ל א ב מיי פ"י מהלכות שבת הלכה טז סנה לאין סה: לב ג ד ה מיי פ"י מהל' מעשרין הל' יח ועיין רש"י:

לג ו ז מיי שם הלכה יט:

—

שיטה מקובצת

(א) מהפייך ביה: (ב) כגרוגרת במקום: (ג) אין לי בלא: (ד) חיבת ליה נמחק: (ה) חיבת להי' ליש: (ו) לחור ארוך: (ז) חור ורחובו: (ח) חימוצה כשאפאה: (ט) לא מהני בה: (י) כשהקומץ מעורב בה: (יא) תקריבו. דמשמע: (יב) חייב ואע"ג דלא דמיא לשאר מנחות דלא בעי לבונה כדקתיב במתני: לחם הפנים. אע"ג דלא בעי שמן כשאר מנחות ל"א לרבות מנחת נסכים [מנחת כהנים וכהן משיח [משום] כרן]: (יג) בבקיעות דוקא אסר ורחמנא: (יד) לא קמ"ל וקסבר: (טו) וחימיה ולפרשי ז"ל דפי'

דמאן דמרבח לחם הפנים פליג במנחת נסכים לא קשיא מרזי דה"ה דאיתוראי הני ונקט מנחת נסכים למר ולחם הפנים למר משום פלוגתייהו וכדמתרין רש"י ז"ל ולישנא אורינא מנחת כהנים וכהן משיח כד: (טז) אצטריך לרביייהו להני: